

Na podlagi prvega in drugega odstavka 23. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju

in policikličnih aromatskih ogljikovodikih

v zunanjem zraku

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

(1) Ta uredba v skladu z Direktivo Evropskega Parlamenta in Sveta 2004/107/ES z dne 15. decembra 2004 o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (UL L št. 23 z dne 26. 1. 2005, str. 3; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2004/107/ES) in z namenom, da se odpravijo, preprečijo ali zmanjšajo škodljivi učinki arzena, kadmija, živega srebra, niklja in policikličnih aromatskih ogljikovodikov v zunanjem zraku (v nadaljnjem besedilu: zrak) na zdravje ljudi in okolje kot celoto, določa:

- ciljne vrednosti koncentracij arzena, kadmija, niklja in benzo(a)pirena v zraku,
- izvajanje ukrepov ohranjanja kakovosti zraka v zvezi z onesnaženostjo zraka z arzenom, kadmijem, nikljem in policikličnimi aromatskimi ogljikovodiki na območjih, na katerih je kakovost zraka dobra, in izboljšanja v drugih primerih,
- metode in merila za ocenjevanje koncentracij arzena, kadmija, živega srebra, niklja in policikličnih aromatskih ogljikovodikov v zraku ter usedline arzena, kadmija, živega srebra, niklja in policikličnih aromatskih ogljikovodikov in
- obveščanje javnosti o podatkih o onesnaženosti zraka.

(2) Za vprašanja, povezana zlasti z določanjem stopnje onesnaženosti in ocenjevanjem onesnaženosti zraka z arzenom, kadmijem, živim srebrom, nikljem, policikličnimi aromatskimi ogljikovodiki ter drugimi ukrepi za izboljšanje in ohranjanje kakovosti zraka, ki niso urejena s to uredbo, se uporablja predpis, ki ureja ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka.

2. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. ciljna vrednost je predpisana raven onesnaženosti zraka, ki mora biti dosežena v danem obdobju, kjer je to možno. Določi se zato, da se dolgoročneje odpravi možnost škodljivih učinkov na zdravje ljudi in okolje kot celoto;
2. celotne usedline so celotna masa onesnaževal, ki so prešla iz ozračja na površino (npr. prst, rastlinje, vodo, stavbe itd.) na danem območju v danem času;
3. zgornji ocenjevalni prag je raven onesnaženosti, ki je za posamezno onesnaževalo določena v prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe, pod katero se za ocenjevanje onesnaženosti lahko uporablja kombinacija meritev in modelnih izračunov v skladu s predpisom, ki ureja ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka;
4. spodnji ocenjevalni prag je raven onesnaženosti, ki je za posamezno onesnaževalo določena v prilogi 2 te uredbe, pod katero se za ocenjevanje onesnaženosti lahko uporabljajo modelni izračuni ali druge metode ocenjevanja v skladu s predpisom, ki ureja ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka;
5. meritve na stalnem vzorčevalnem mestu so meritve, ki se izvajajo na stalnih mestih z neprekinjenim ali občasnim merjenjem v skladu s predpisom, ki ureja ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka;
6. arzen, kadmij, nikelj in benzo(a)piren so celotna vsebnost teh elementov in sestavin v frakciji PM10;
7. PM10 so delci v zraku, ki jih prepušča filter, določen v skladu s standardom SIST EN 12341, s 50-odstotno neprepustnostjo za delce z aerodinamičnim premerom 10 µm;
8. policiklični aromatski ogljikovodiki so organske spojine, sestavljene najmanj iz dveh povezanih aromatskih obročev, ki sta v celoti iz ogljika in vodika;
9. celotno plinasto živo srebro so hlapi elementarnega živega srebra (Hg°) in reaktivno plinasto živo srebro, ki je oblika živega srebra, topnega v vodi, z zadostnim parnim tlakom za obstoj v plinasti fazi;
10. onesnaževala so arzen, kadmij, živo srebro, nikelj in policiklični aromatski ogljikovodiki v zraku;
11. aglomeracija je območje mestne občine, poseljeno z več kot 100.000 prebivalci.

II. CILJNE VREDNOSTI IN VREDNOSTI OCENJEVALNIH PRAGOV

3. člen

(ciljne vrednosti)

Ciljne vrednosti koncentracij arzena, kadmija, niklja in benzo(a)pirena, ki je med policikličnimi aromatskimi ogljikovodiki kazalnik tveganja obolenosti za rakom, v zraku, so določene v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

4. člen

(zgornji in spodnji ocenjevalni prag)

Zgornji in spodnji ocenjevalni prag za onesnaževala v zraku sta določena v I. točki priloge 2 te uredbe.

III. STOPNJE ONESNAŽENOSTI IN IZVAJANJE UKREPOV

5. člen

(stopnje onesnaženosti)

(1) Za ocenjevanje onesnaženosti ter ohranjanje in izboljševanje kakovosti zraka se ozemlje Republike Slovenije razvrsti na območja, za katera se glede na dejansko stopnjo onesnaženosti zraka določita:

- I. stopnja onesnaženosti zraka za aglomeracije in območja, na katerih raven onesnaženosti enega ali več onesnaževal presega s to uredbo določene ciljne vrednosti (v nadaljnjem besedilu: območje I. stopnje onesnaženosti);

– II. stopnja onesnaženosti zraka za aglomeracije in območja, na katerih je raven onesnaženosti vsakega od onesnaževal nižja od ciljnih vrednosti, določenih s to uredbo (v nadaljnjem besedilu: območje II. stopnje onesnaženosti).

(2) Za območja iz prve alinee prejšnjega odstavka se določijo tudi površina območja, na katerem prihaja do preseganja ciljnih vrednosti, in viri, ki prispevajo k preseganju teh ciljnih vrednosti.

(3) Razvrstitev območij iz prvega odstavka tega člena in njihovo stopnjo onesnaženosti zaradi onesnaževal v zraku določi minister, pristojen za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: minister).

(4) Razvrstitev območij in njihovo stopnjo onesnaženosti zaradi onesnaževal v zraku minister preveri v skladu s postopkom, določenim v II. točki priloge 2 te uredbe, in po potrebi spremeni najmanj vsaki 5 let, prej pa, če se na območju spremenijo dejavnosti, ki lahko bistveno vplivajo na raven onesnaženosti zraka z onesnaževali.

6. člen

(ukrepi na območjih onesnaženosti)

(1) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) območje I. stopnje onesnaženosti določi kot degradirano okolje in na predlog ministra določi program ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

(2) Z ukrepi iz prejšnjega odstavka je treba predvsem zagotoviti, da nov poseg v okolje ali rekonstrukcija objekta ali naprave na območju degradiranega okolja ne povzroči povečanja onesnaženosti zraka z onesnaževali, za katera so določene ciljne vrednosti po tej uredbi, in da viri, ki prispevajo k preseganju teh ciljnih vrednosti, izpolnjujejo zahteve najboljših razpoložljivih tehnik.

(3) Na območju II. stopnje onesnaženosti je treba z ustreznimi ukrepi za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zraka ob upoštevanju razumno visokih stroškov zagotoviti, da raven onesnaženosti z onesnaževali ni večja od spodnjega ocenjevalnega praga.

(4) Ukrepe iz prejšnjega odstavka sprejme vlada v operativnem programu varstva okolja za področje varstva zraka.

IV. OCENJEVANJE ONESNAŽENOSTI

7. člen

(ocenjevanje kakovosti zraka)

(1) Kakovost zraka se glede na arzen, kadmij, nikelj in benzo(a)piren ocenjuje na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

(2) Meritve kakovosti zraka so obvezne:

– na območjih in aglomeracijah, na katerih je raven kakovosti zraka med zgornjim in spodnjim ocenjevalnim pragom;

– na drugih območjih in aglomeracijah, na katerih raven kakovosti zraka presega zgornji ocenjevalni prag.

(3) Na območjih in aglomeracijah iz prve alinee prejšnjega odstavka, na katerih je raven kakovosti zraka v reprezentativnem obdobju med zgornjim in spodnjim ocenjevalnim pragom, se za ocenjevanje ravni kakovosti zraka lahko uporabi kombinacija meritv v skladu z II. točko priloge 2 te uredbe, vključno z indikativnimi meritvami v skladu s predpisom, ki ureja monitoring kakovosti zunanjega zraka.

(4) Na območjih in aglomeracijah iz drugega odstavka tega člena se za pridobitev ustreznih informacij o kakovosti zraka predpisane meritve lahko dopolnijo z modeliranjem.

(5) Na območjih in aglomeracijah, na katerih je raven kakovosti zraka v reprezentativnem obdobju v skladu z II. točko priloge 2 te uredbe nižja od spodnjega ocenjevalnega praga, se za ocenjevanje ravni kakovosti zraka lahko uporabi modeliranje ali objektivne metode ocenjevanja.

8. člen

(izvajanje meritv)

Obvezne meritve kakovosti zraka se izvajajo na stalnih vzorčevalnih mestih neprekinjeno ali občasno z naključnim vzorčenjem v skladu s predpisom, ki ureja monitoring kakovosti zunanjega zraka, pri čemer je treba upoštevati, da je število meritv dovolj veliko za ugotavljanje ravni kakovosti zraka.

9. člen

(ocenjevanje onesnaženosti zraka z benzo(a)pirenom)

(1) Za oceno vpliva benzo(a)pirena na kakovost zraka se na omejenem številu vzorčevalnih mest spremlja tudi druge policiklične aromatske ogljikovodike, zlasti benzo(a)antracen, benzo(b)fluoranten, benzo(j)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1, 2, 3-cd)piren in dibenzo(a,h)antracen.

(2) Vzorčevalna mesta za policiklične aromatske ogljikovodike iz prejšnjega odstavka so ista kot za meritve benzo(a)pirena in se izberejo v skladu z merili iz predpisa, ki ureja monitoring kakovosti zunanjega zraka, tako, da je mogoče prepoznati geografske raznolikosti in dolgoročne trende.

10. člen

(indikativne meritve)

(1) Za indikativno merjenje koncentracije arzena, kadmija, niklja, celotnega plinastega živega srebra, benzo(a)pirena in drugih policikličnih aromatskih ogljikovodikov v zraku iz prejšnjega člena ter celotnih usedlin arzena, kadmija, živega srebra, niklja, benzo(a)pirena in drugih policikličnih aromatskih ogljikovodikov iz prejšnjega člena se ne glede na raven onesnaženosti zraka v skladu s predpisom, ki ureja monitoring kakovosti zunanjega zraka, v programu monitoringa kakovosti zunanjega zraka določi vsaj eno vzorčevalno mesto.

(2) Kot indikativne meritve se lahko izvajajo tudi meritve trdnega in plinastega dvovalentnega živega srebra.

(3) Vzorčevalno mesto iz prvega odstavka tega člena se izbere v skladu z merili iz predpisa, ki ureja monitoring kakovosti zunanjega zraka, tako, da je mogoče prepoznati geografske raznolikosti in dolgoročne trende.

(4) Kadar se spremlja prekomerno onesnaževanje zraka na velike razdalje, je treba spremljanje ravni onesnaženosti uskladiti s strategijo spremljanja in evropskim merilnim programom za spremljanje onesnaževanja zraka na velike razdalje (EMEP).

V. OBVEŠČANJE

11. člen

(obveščanje javnosti)

Podatki o koncentracijah onesnaževal, stopnji usedanja ter ukrepih ohranjanja kakovosti zraka v zvezi z onesnaženostjo zraka z arzenom, kadmijem, nikljem in policikličnimi aromatskimi ogljikovodiki na območjih, na katerih je kakovost zraka dobra, ter izboljšanja kakovosti zraka, ko so ciljne vrednosti presežene, so v skladu s predpisi, ki urejajo dostop do okoljskih podatkov in informacij javnega značaja, dostopni javnosti, okoljskim organizacijam, organizacijam potrošnikov ter organizacijam, ki zastopajo interese občutljivih skupin prebivalstva, in organom za varovanje zdravja v obliki razumljivih in izčrpnih informacij.

12. člen

(redno obveščanje komisije)

(1) Ministrstvo, pristojno za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), najpozneje do 30. septembra v tekočem letu pošlje za območja in aglomeracije, na katerih je bila katera koli od ciljnih vrednosti, določenih s to uredbo, v preteklem letu presežena, Evropski komisiji naslednje podatke:

- seznam teh območij in aglomeracij,
- območja, na katerih prihaja do preseganja,
- oceno o vrednosti koncentracije onesnaževal,
- razloge za preseganje in zlasti vse vire, ki prispevajo k preseganju,
- informacije o prebivalstvu, ki je izpostavljeno takemu preseganju.

(2) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka ministrstvo Evropski komisiji pošlje tudi podatke o ukrepih, s katerimi Republika Slovenija zagotavlja, da koncentracije onesnaževal ne bodo presegle s to uredbo določenih ciljnih vrednosti.

VI. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

13. člen

(rok za doseg ciljnih vrednosti)

Na območju I. stopnje onesnaženosti je treba z ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka zagotoviti, da ravni onesnaženosti do 31. decembra 2012 ne bodo več presegle ciljnih vrednosti iz priloge 1 te uredbe.

14. člen

(obveščanje komisije)

(1) Ministrstvo najpozneje do 15. februarja 2007 obvesti Evropsko komisijo o metodah, ki jih je Republika Slovenija uporabila za izdelavo predhodne ocene kakovosti zraka v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

(2) Ministrstvo Evropski komisiji prvič pošlje podatke iz 12. člena te uredbe za koledarsko leto 2008.

15. člen

(določitev območij in program ukrepov)

Minister določi območja onesnaženosti iz 5. člena te uredbe in vladi predloži program ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka iz 6. člena te uredbe do 31. decembra 2007.

16. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Šifra: 00719-29/2006/5

Ljubljana, dne 18. maja 2006

EVA 2006-2511-0043

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

PRIOLOGA 1

Ciljne vrednosti za arzen, kadmij, nikelj
in benzo(a)piren

Onesnaževalo	Ciljna vrednost (1)
Arzen	6 ng/m3
Kadmij	5 ng/m3
Nikelj	20 ng/m3
Benzo(a)piren	1 ng/m3
(1) Za celotno vsebnost v frakciji PM10 povprečeno v enem koledarskem letu.	

PRIOLOGA 2

Določitev zahtev za ocenjevanje koncentracij
arzena, kadmija, niklja in benzo(a)pirena
v zraku na območju ali aglomeraciji

1. Zgornji in spodnji ocenjevalni prag

	Arzen	Kadmij	Nikelj	B(a)P
Zgornji ocenjevalni prag v odstotku ciljne vrednosti	60 % (3,6 ng/m3)	60 % (3 ng/m3)	70 % (14 ng/m3)	60 % (0,6 ng/m3)
Spodnji ocenjevalni prag v odstotku ciljne vrednosti	40 % (2,4 ng/m3)	40 % (2 ng/m3)	50 % (10 ng/m3)	40 % (0,4 ng/m3)

+-----+-----+-----+-----+-----+

II. Določitev preseganj zgornjih in spodnjih ocenjevalnih pragov

Preseganja zgornjih in spodnjih ocenjevalnih pragov se določa na podlagi koncentracij onesnaževal, izmerjenih v prejšnjem petletnem obdobju, če je na razpolago dovolj podatkov. Ocenjevalni prag je presežen, če je presežen v najmanj treh ločenih koledarskih letih od prejšnjega petletnega obdobja. Na območju in aglomeraciji, kjer ni na razpolago podatkov o koncentraciji onesnaževal za celotno prejšnje petletno obdobje, se za določanje preseganj zgornjih in spodnjih ocenjevalnih pragov lahko uporabi kombinacija rezultatov preko celega leta razporejenih občasnih meritev na lokacijah, kjer je zrak predvidoma najbolj onesnažen, in rezultatov, pridobljenih z uporabo podatkov iz emisijskih evidenc ter modeliranja.